

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 9.12.2015
Sayı: 23

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de KOBİ’lerin, çiftçilerin borçlarını ödeyemez hale gelmesinin, memurun, işçinin ve emeklinin refah kaybının, hane halkının yüksek borçluluk oranlarının, artan icra dosyalarının, karşılıksız çeklerin, ekonominin kırılgan yapısının nedenlerinin, ekonomik kriz riskinin araştırılarak ve etkili ve sürekli çözüm önerileri getirilmesi amacıyla Anayasanın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili ①

Namık Hancıoğlu
Balıkesir M.

Ahmet Akın
Balıkesir M.

M. V. A.

Barış Kılıç
Abant İzzet Baysal
Milletvekili

A. Akın

Mahmut Tarak
Diyarbakır M.

Elhan Açıktır
Bursa M. V.

Gülşay YEDERKİ
İstanbul
Gülşay Yederki

Amel
Musa Çavuş
İzmir M.

Ö. Fethi Gürer
Kocaeli M.

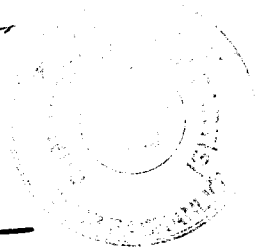
Candan Güvercin
Tekirdağ M.

SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul M. V.

Sibel Özdemir

Ali Haydar HAKVERDİ
Ankara

Zeynel Emre
İst. M. V.

..23... Sayılı Meclis Araştırması Önergelerinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

2002'de 6.7 milyar lira olan hane halkı borcu, 2014 sonunda 332.4 milyar liraya ulaşmıştır. 12 yılda yüzde 396 oranında, bir başka hesapla 50 kat artmıştır. 2002'de hane halkı 100 liralık kazancının 3.4 lirası kadar borçluyken, bugün 100 liralık kazancının 49.6 lirasını borçludur.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ile Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verilerine göre, ekonomik zorluk çeken vatandaş nakit avansa ve artı paraya yönelmiştir. Geçen yılın ilk 6 ayında kredi kartlarından 20 milyar 412 milyon lira nakit avans çeken vatandaş, bu yıl aynı dönemde yüzde 27.7 artışla 26 milyar 82 milyon lira çekmiştir.

Artı para olarak da bilinen kredili mevduat kullanımından doğan ve kapatılamayan bakiye tutarı Haziran 2015 sonu itibariyle 8 milyar 840 milyon lira olmuştur. Geçen yılın aynı döneminde bu tutar 6 milyar 705 milyon liraydı. Böylece yıllık bazda artı para ödenmeyen bakiye tutarında yüzde 31.8 artış meydana gelmiştir.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi'ne göre, bireysel kredi veya bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe düşen kişi sayısı 2015 yılının ilk altı ayında, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6 artarak 734 bin kişi olmuştur.

Ekonomik durgunluğu gözler önüne sermesi itibariyle son dönemlerde icra dosyalarının çoğunluğun KOBİ'ler ve çiftçilere ait olması dikkat çekicidir. Küçük ve orta ölçekli işletmelerin ve çiftçilerin borçlarını ödeyemez duruma gelmesi, yasal takibe düşmeleri reel sektörün risk altında olduğunun göstergesidir.

Bütçesini çeviremeyen ve borcunu zamanında ödeme güçlüğü çekenler nedeniyle son 13 yılda icra dosyası sayısı iki buçuk kat artmıştır. 2002'de 9 milyon olan icra dosyası sayısı, 2015 yılında 23 milyon 824 bin 764'e kadar çıktı. Son beş yılda icra dosyasındaki artış oranı ise yaklaşık yüzde 34 olmuştur. İcralık olma sebeplerini; kredi kartı, taşıt, konut, tüketici kredileri ve küçük şirketlerin kullandığı KOBİ kredileri oluşturmaktadır.

TBB Risk Merkezi'ne göre Ocak-Haziran 2015 dönemindeki karşılıksız çek adedi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15 artarken, karşılıksız işlemi yapılan çeklerin tutarındaki artış ise yüzde 47 oranında gerçekleşti. İlk 6 ayda bankalara 11.1 milyon adet çek ibraz edilirken bu çeklerin parasal tutarı da 317 milyar TL olmuştur. Yılın ilk 6 aylık döneminde 13.2 milyar TL tutarında 359 bin adet çek için karşılıksız işlemi yapılmıştır. Bununla birlikte, aynı dönemde karşılıksız işlemi yapılan 1.6 milyar TL tutarındaki 65 bin adet çek daha sonra ödenmiştir. 2004 yılında 740 bin olan karşılıksız çek sayısı, bugün 2 milyona yükselmiştir.

AKP Hükümetinin memur ve emekliye düşük ücret ve maaş vermeyi tasarruf gören anlayışı, emekli ve memurların geçimlerini sağlayamamalarına neden olmuştur. Özellikle hanesinde ek geliri ya da maaşı olmayan memurların ve emeklilerin geçim sıkıntısı daha fazla hissedilmektedir. TÜİK 2015 Temmuz ayı Asgari Geçim Endeksi sonuçlarına göre hesaplama yapan Kamu-Sen, memurların ve emeklilerin maaşlarının refah seviyesinin yüzde 70 gerisinde olduğunu açıklamıştır. Memur maaşının yüzde 69.6'sı gıda ile barınma giderlerine gitmektedir. Diğer ihtiyaçların ve giderlerin karşılanması için maaşın yalnızca yüzde 30.4'ü kalmaktadır.

Türkiye'nin CDS'leri (5 yıl vadeli borcumuzun iflasa karşı sigortalama maliyeti/Credit Default Swap) 16 ayın zirvesine çıkmıştır. Ekonomide süregelen endişelerle geçtiğimiz hafta sonu Türkiye CDS'leri 246.91 puana yükselmiştir. Bu artış 2023'te dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olma hayalindeki Türkiye'yi küresel iflas riskinde ilk 10'a sokmuştur.

İhracat geçen yıl 157.6 milyar Dolarda kalmıştır. Bu yıl ise hedef 173 milyar Dolar'dır. Yüzde 9.7'lik artış öngörülmüştür. Yılın ilk 6 ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8.2 azalarak 73.5 milyar Dolarda kalmıştır.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) raporunda, Euro/Dolar paritesindeki düşüş nedeniyle ihracattaki kaybın 15 Milyar Dolara revize edildiği açıklanmıştır. Buna göre 2015 yılı ihracat açısından kayıp yıl olacaktır.

